

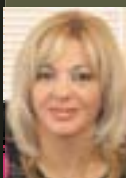
M

еја интервју

Д-Р ЖАН МИТРЕВ, АКАДЕМИК

СО "ФИЛИП ВТОРИ" ВРВНАТА МЕДИЦИНА КАДЕ ПАЦИЕНТОТ Е

Разговорот го водеше:
Елизабета АНДОНОВСКА

На 1 март се одбележа седумгодишнина од постоењето на Кардиохирургијата "Филип Втори". Што за Вас значеше изминатата година, а како би се осврнале на работењето на оваа здравствена институција во минатите седум години?

Д-Р МИТРЕВ: Од први март 2000 година почнавме со работа и до денес континуирано работиме. Кардиохирургијата во Република Македонија, за која се зборуваше во последниве дваесеттина години, заживеа и работи со полна пара и покрај тоа што многу пати за нас се крева прав, бевме и сè уште сме изложени на разни континуирани или интермецо напади. Меѓутоа, од една страна тие напади ги доживуваме како предизвик за уште повеќе, со работа, со труд и со квалитет, да им докажеме и на најголемите скептици дека ова што го правиме е вистински, праведно и е за македонскиот народ. Пред сè, со таа борба јас и мојот тим успеавме да изградиме систем кој не само во Македонија, туку и многу пошироко е признат, и во кој се вградени сите европски и светски стандарди, како на организација, така и на работа, а исто така, исклучително внимание ѝ се посветува и на едукацијата на кадарот.

Академик д-р Жан Митрев е роден на 11.1.1961 година во Штип. Основно и средно училиште завршува во родниот град. На Медицинскиот факултет дипломира во 1985 година. Од 1988 г. почнува со специјализација по општа хирургија, потоа со кардиохирургија работи во пет клиника во Германија и во Швајцарија, за во 2000 година да се врати во Македонија, и на 1 март да ја направи првата бајпас операција на срце. Операцијата е направена буквално пред очите на целата македонска јавност, бидејќи во операционата сала присуствуваа новинари и сниматели од речиси сите тогашни јавни медиуми. Како признание за натпросечното дело за народ, 2002 година станува почесен член на светската Академија за наука "Платон". Следуваат бројни награди и признанија како резултат на многу меѓународни научни презентации, членство во истакнати здруженија и организации од областа на кардиологијата и кардиохирургијата.

Колку вработени има во моментот во "Филип Втори" и што покажува досегашната статистика во однос на бројот на извршените хируршки интервенции, за домашни и за пациенти кои доаѓаат од странство?

Д-Р МИТРЕВ: Во "Филип Втори" има повеќе од 100 вработени и списокот на наши работници континуирано се зголемува, со млади и мотивирани луѓе, кои сакаат да работат и да научат нешто повеќе од она што претставува секојдневие во македонската медицина, во овој момент. Така, во текот на овие 7 години непрекинатата работа, направени се повеќе од 4.000 хируршки интервенции на срце и уште многу повеќе други различни интервенции, помали или поголеми. Потоа, извршени се повеќе од 50.000 прегледи. Значи, една обемна работа, секојдневна и макотрпна посветеност, во која во оваа Клиника не е најглавен Жан Митрев, туку најбитен е пациентот, независно од каде доаѓа, тоа е тој околу кој се вртат сите работи и активности.

Како што велат постарите, добриот глас надалеку се слуша. Затоа е јасно и разбирливо зошто имаме сè повеќе пациенти кои доаѓаат од странство, да не зборуваме за болните од блиските земји како, на пример, Албанија и Косово, каде што не е развиена кардиохирургијата. Меѓутоа, еве деновиве оперирав пациенти, еден од Загреб, друг од Белград, трет од Косово. Така сè повеќе се случува да имаме пациенти кои се оперираат во Македонија наместо да одат во странство, на пример, во Бугарија или во Србија. Ова само по себе зборува за тоа колку луѓето нè ценат и на каков глас е нашата институција, чии успеси веќе надалеку се познати.

Оперирате со техники кои се работат по високи светски стандарди, а некои од нив се и Ваши иновации. Колку сте задоволни од стручноста на Вашиот кадар и општо од тимот кој го формиравте и кој успешно дејствува во "Филип Втори"?

Д-Р МИТРЕВ: Во медицината нормално е постојано да има промени, се следат резултатите во нашата институција, се подобруваат разни хируршки техники, се поедноставуваат или се приспособуваат, односно се

ЈА ДОНЕСОВ А ВО МАКЕДОНИЈА, НА ПРВО МЕСТО

прават да бидат што поприматливи и полесни за пациентот. На тој начин ширум светот организираме презентации каде што има подобрувања или усовршувања на некои техники, како во однос на хируршките пристапи, така и во однос на некои интервентни процедури, или во третманот кај најтешко болни пациенти, како што се, пациентите во кардиоген шок, пациенти со тежок миокарден инфаркт. Значи, развиваме концепти кои се најбезбедни и најприматливи за пациентите. Секако, тие работи ги презентираме, веќе имавме повеќе од 150 меѓународни презентации, објавивме неколку десеттини публикации во најпознатите светски весници и сè тоа е направено врз база на материјал на пациенти кои ги оперираме во нашата држава, така што и тоа е еден вид едукација, која и младите а и постарите доктори мораат да ја работат. Од друга страна, тоа е и директна компарација до каде сме, што работиме, какви се нашите резултати, какви се резултатите во светот и на тој начин можеме да утврдиме што треба да подобриме и во

даде прекрасен сид, кој е вистинско уметничко дело и кој зборува за македонската душа и за сè она што можат да направат македонски раце. Тој имот постои во урбанистичкиот план кој веќе одамна е изменет, всушност не знам дека за изградба на сид треба да се бара посебна дозвола за градба. Имено, сè ова е невкусно обвинување, покрај сите други. Сакам да изразам буквално жалење што една таква партија, која се декларира дека е сериозна, јавно ме напаѓа на толку низок и дегутантен начин. Се работи за чисти клевети и навреди на мојата личност и на мојата институција. Само сакам да им кажам дека во "Филип Втори" се оперираат и се лекуваат пациенти независно од нивната вера, од нацијата на која ѝ припаѓаат, на партијата чии членови се. Доколку сакале можеле пред да ги објават сите тие ниски и недолични обвинувања, барем да дојдат тука, да се запознаеме, бидејќи повеќето од нив воопшто не ги познавам, би требало да се запознаат и со клиниката, како и со пациентите кои секојдневно се кај нас, па дури потоа би

Како може овде некој доктор да ми биде конкуренција, кога никој од нив не работел кардиохирургија, ниту се сретнал со таа област за да можам тој некој да го доживеам така.

можеле да зборуваат што сакаат. Вака навистина е дегутантно и многу ниско, не им служи на чест како на нив лично така и на партиското раководство и на самата партија.

Јас со "Филип Втори" ја донесов европската медицина во Македонија. Зарем нивната опција на одење во Европа е ваква?

Кардиохирургијата "Филип Втори" е сместена во просториите на Воена болница. Познато е дека имавте планови со оваа болница, имено до каде се преговорите цела да ја земете под концесија? Што очекувате од реформите во здравството?

Д-Р МИТРЕВ: Можете и сами да осознаете дека тука постои одредена група која континуирано зборува во контекст на тоа дека Воената болница нешто ми дала или дека јас нешто сум зел од неа. Значи, од овде ништо не сум однел никаде на друго место, напротив јас донесов и направив нешто што до сега не постоело за луѓето кои биле немоќни и кои не можеле да си го решат својот егзистенцијален проблем. Имено, сум добил т.н. простор од Воената болница, кој бил или неупотреблив или во катастрофално лоша состојба, а сега е направен онака како што може само да се посака простор за една болница и сè тоа е во интерес, пред сè, на пациентите. Реформата во здравството и во Воената болница, гледате и сами со каква жестина и енергија и сите можни методи се служи за по секоја цена да се забави и таа да трае што подолго, бидејќи тој т.н. стар систем кој го наследивме од поранешна Југославија очигледно им одговара на некои структури. И на минатата и на оваа Влада им предложив да ја добијам под концесија и цела Воена болница, заедно со сите вработени и со тоа да продолжи оваа болница да работи или со тек на време да ја направам целата да биде во функција и да претставува тоа што треба - Регионален центар за врвна медицина. Но, и сами гледате какви сè не обвинувања се упатуваат кон мене за сè што досега сум направил, а истите ги доживувам како јавно плукање на сè што работам, игнорирање на сè што е позитивно и континуирано вадење од контекст на некои непроверени и невистинити работи за да се пласираат во јавноста како да се вистина. Тоа единствено е со цел на некој начин да ми наштетат, или барем да ме нервират, бидејќи голем дел од тие што ме напаѓаат се

Сè додека ја добивам позитивната резонанса од народот, јас ќе истраам во мојата работа. А оние кои ме напаѓаат, слободно нека продолжат. Јас сум караванот, а тие...?

која насока повеќе да работиме. Значи, се ангажираме во една многу изразена академска активност покрај рутинската работа. Тоа придонесе да добиеме и некои официјални признања, најчесто тие се од американските здруженија на кардиохирурзи, од каде што добивме награди како, на пример, за најдобра презентација, за најдобар Case Report и сл.

Независно од политичката клима, речиси секогаш за Вашето име и за постоењето на Кардиохирургијата "Филип Втори" се крвала голема врева. Неодамна, на една прес-конференција од страна на СДСМ Ви беа упатени многу обвинувања. Какви се Вашите реакции?

Д-Р МИТРЕВ: Бев непријатно изненаден од тоа што една сериозна политичка партија излезе со такви несериозни обвинувања, кои немаат никаква реална заднина. Се отиде до таму и оградниот сид да биде предмет на напади. Токму на тие кои го нарекуваат "Кинески сид", јас ќе им кажам дека тоа е "Македонски сид", би им предложил да се организираат и да одат да го посетат. Тое е сид, кој е моја идеја, а го направија вистински македонски раце, кој сосема случајно се протега на имотот кој од дедо ми го наследил татко ми, па сега ми е доделен мене. Јас буквално го оградив, но од една ограда се соз-

Во оваа Клиника не е најглавен Жан Митрев, туку најбитен е пациентот, независно од каде доаѓа, тоа е тој околу кој се вртат сите работи и активности.

дел од медицината или од хирургијата така што и сами знаат што значи некој постојано да се наоѓа под таков јавен притисок, а од друга страна секојдневно да оперира и да се справува со најтешко болни пациенти. Тоа значи исклучително психичко и физичко оптоварување, но Господ ме направил ваков и јас сè тоа го издржувам и ќе го издржам. Сакам само да кажам дека на крај вистината секогаш излегува на виделина и таа секогаш победува.

Големи провокации и исклучителни опструкции доживеавте и во однос на организирањето и на постоењето на детската кардиохирургија во состав на "Филип Втори". Што значи сè ова и како функционираат на тој план?

Д-Р МИТРЕВ: Од првиот ден ние работиме конгенитални малформации, односно нема поделба на детска и на возрастна кардиохирургија, туку има само кардиохирургија како област, во која спаѓаат и децата. Таа се дели според болеста на конгениталните аномалии, односно состојба на промена во развојот и комуникацијата меѓу срцевите шуплини и тие хируршки интервенции ние континуирано ги работиме веќе седум години, до ден денес. Искрено, мислам дека тој проект, кој сам по себе значи детска кардиохирургија, е во интерес на државата и затоа се залагам и се залагам да направам нешто позитивно, а од некои структури произлегува како тоа да е нешто лошо. Ако според нив е така, тогаш сите деца нека одат во соседна Бугарија, па ете им можност да бидат среќни и весели што децата во Бугарија ќе ни ги оперираат на класичен начин, а не на најмодерен како што се оперира во нашата Кардиохирургија. Јасно е дека станува збор за парадоксална и за секој нормален човек неприфатлива ситуација, особено за пациентите за кои со исклучителна енергија се инсистира по секоја цена да се задржи постапката овие пациенти да се оперираат во Бугарија. Ако се сеќавате вакво нешто се случуваше и во времето кога почнав со постојана Кардиохирургија, само што тогаш стануваше збор за возрастни пациенти. Ете тогаш на власт беше ВМРО-ДПМНЕ и имаше исто вакви обвинувања кои беа во насока на тоа дека не сум стручен ниту, пак, можам

Ако можат да направат државна кардиохирургија нека направат, никој во тоа не ги спречува. Но, кој ќе ја понесе одговорноста ако тоа заврши со катастрофа за пациентите?

да ги оперирам тие пациенти, односно дека немам диплома и слично, а всушност единствена цел беше, исто така, по секоја цена да го донесат господинот Кирков, со што ќе направат државна кардиохирургија во која тој ќе оперира итн. Факт е дека целото ова сценарио постојано се повторува и на етапи зазема некоја поголема жестина. Секој обичен човек ќе каже дека веќе станаа здодедни со таквите обвинувања и шпекулации. Ако можат да направат државна кардиохирургија нека направат, никој во тоа не ги спречува. Но, кој ќе ја понесе одговорноста ако тоа заврши со катастрофа за пациентите?

Меѓу бројните упатени обвинувања на Ваша адреса беше и тоа дека иницијативата за отворање државна кардиохирургија ја доживувате како лично ривалство...

Д-Р МИТРЕВ: Многу пати сум рекол и ќе повторам, воопшто не го доживувам како ривалство или како конкуренција, бидејќи веќе кажав дека кај мене доаѓаат пациенти од Белград, од Загреб и од други градови од соседните држави, што значи дека јас за нив претставувам конкуренција, а не тие за мене. Како може овде некој доктор да ми биде конкуренција, кога никој од нив не работел кардиохирургија, ниту се сретнал со таа област за да можам тој некој да го доживеам така.

Со кардиохирургија почнав во Загреб пред многу години, каде веќе имаше формирано институции со соодветен кадар, па еве дочекав сега јас да имам пациенти од Загреб кои доаѓаат во "Филип Втори" за да се оперираат кај мене, што зборува нешто сосема друго. Сè ова се сведува само на обично настојување нешто да се направи спротивно на она што јас го работам, а всушност заднината е сосема друга - се настојува

Д-Р ЖАН МИТРЕВ

вниманието на јавноста да се отргне од реалните проблеми кои ги имаме во здравството, почнувајќи од корупцијата, неорганизираноста на сите нивоа, каде се трошат значителни државни пари без никаква одговорност.

Сега Кардиохирургијата "Филип Втори" работи со 50 до 60 отсто од вкупниот расположлив капацитет, затоа што Фондот за здравствено осигурување на Македонија е тој кој нè ограничува на толку. Кога Фондот ќе каже дека има можност финансиски да покрие 2.000 операции на срце, тогаш нормално е да се создаде и потреба од втора кардиохирургија. Меѓутоа, на овој потенцијал на економска моќ на државата и на Фондот, сега е најнепогоден момент за отворање втора кардиохирургија.

И на минатата и на оваа Влада им предложив да ја добијам под концесија и цела Воена болница, заедно со сите вработени и со тоа да продолжи оваа болница да работи или со тек на време да ја направам целата да биде во функција и да претставува тоа што треба - Регионален центар за врвна медицина.

Јас и мојот тим успеавме да изградиме систем кој не само во Македонија, туку и многу пошироко е признат, и во кој се вградени сите европски и светски стандарди, како на организација, така и на работа, а исто така, исклучително внимание ѝ се посветува и на едукацијата на кадарот.

на Фондот. Со донесувањето на тој Закон за дополнителна дејност, д-р Кедев се врати на својата Клиника. Ние и понатаму одржуваме контакти во однос на пациентите. Нашите две области не се конкурентни туку напротив се дополнуваме.

Од први јануари оваа година Фондот за здравство презеде мерки за скратување на бирократските процедури за да им се олеснат на пациентите и така тешките состојби, ако не друго барем во однос на времето и на неизвесноста на која тие се изложени до моментот кога треба да го добијат документот дека им се одобрува хируршка интервенција во "Филип Втори"...

Д-Р МИТРЕВ: Во претходниот период пациентите беа изложени на посебна тортура. Тоа се случуваше во време кога директор на Клиниката за кардиологија беше проф. д-р Борче Петровски. Пациентите буквално не можеа да дојдат до тој фамозен конзилиум и да добијат потпис, односно конзилијарно мислење. Многу поважен беше тој потпис отколку самата операција. Така што се случуваше болните кои се наоѓале во најтешка здравствена состојба да не можат да го остварат правото да им се изврши хируршка интервенција во "Филип Втори", односно нашата Кардиохирургија се третираше како да се наоѓа во странство. Всушност, целата процедура тука во државата беше иста како осигурениците да одат на лекување, односно на операција во странство, а не тука во Македонија. Во интерес на пациентите е таа процедура да се укине, имено сега тие се многу порастеретени, добиваат термин за операција, и се подготвуваат за хируршката интервенција. Во секој случај тоа беше едно нехумано време и воопшто не беше во корист на пациентите. Како на човек и како на доктор мене тогаш ми беше многу тешко да гледам како некој пациент може да го изгуби животот токму заради таквите процедури. Сè додека ја добивам позитивната резонанса од народот, јас ќе истраам во мојата работа. А оние кои ме напаѓаат, слободно нека продолжат. Јас сум караванот, а тие...?

Шпекулациите продолжуваат и во насока на тоа дека д-р Сашко Кедев, актуелен директор на Клиниката за кардиологија при Клиничкиот центар во Скопје, и покрај забраната за вршење дополнителна дејност надвор од рамките на Центарот, сè уште работи во "Филип Втори" и дека всушност и тој е против отворањето на државна кардиохирургија. Која е вистината?

Д-Р МИТРЕВ: Пред речиси две години, поради настаните на Клиниката за кардиологија на Клиничкиот центар, се случи д-р Сашко Кедев да биде изложен на бројни интриги и како резултат на тоа буквално да биде на улица. Слободно можам да кажам дека д-р Кедев е врвен интервентен кардиолог и тоа во светски рамки. Додека беше директор на Клиниката за кардиологија имавме одредени несогласувања околу некои организациони работи, но во однос на пациентите немаше никакви проблеми и ние се согласувавме. Не можев да дозволам таков врвен стручњак да остане на улица поради нечии некакви политички игри. Д-р Кедев работеше кај нас, но повеќе како едукатор, а вршеше и одредени интервенции. Со него имавме договор за деловно-техничка соработка, без никакви обврски, освен одвреме-навреме да третира одредени пациенти кои ние не можевме, што значи дека не беше вработен во "Филип Втори". Главно, тоа беа приватни пациенти кои не беа на товар